

УПРК.бр.1/2026

ВО ИМЕТО НА ГРАЃАНИТЕ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

УПРАВНИОТ СУД во совет составен од судијата Александар Чичаковски - претседател на совет и судиите Габријела Михајловска и Исмета Амет - членови на советот, со записничар Евица Џајковска Јанкоска - судски советник, постапувајќи по тужбата на тужителите Друштво за трговија и услуги РАМСТОРЕ МАКЕДОНИЈА ДОО Скопје и Даниела Адемоска од Скопје, поднесена преку полномошник Марина Цунева адвокат од Скопје, против Решението на Комисијата за одлучување по прекршок при Комисијата за заштита на конкуренцијата П.П.бр.13-93/10 од 05.12.2025 година, по основ на прекршок по член 26 од Законот за забрана на нефер трговски практики во синџирот за снабдување со земјоделски и прехранбени производи, вредност на спорот 40.000,00 денари, по одржаната јавна расправа во присуство на Иван Дебарлиев адвокат од Адвокатско друштво Дебарлиев, Дамески и Келешоска од Скопје со заменичко полномошно од Марина Цунева адвокат од Скопје и овластениот претставник на тужениот орган Борче Размоски - претседател на Комисијата за одлучување по прекршок при Комисијата за заштита на конкуренцијата, на ден 14.10.2026 година ја донесе и јавно објави следната:

ПРЕСУДА

Тужбата на тужителите Друштво за трговија и услуги РАМСТОРЕ МАКЕДОНИЈА ДОО Скопје и Даниела Адемоска од Скопје за поништување на Решението на Комисијата за одлучување по прекршок при Комисијата за заштита на конкуренцијата П.П.бр.13-93/10 од 05.12.2025 година, СЕ ОДБИВА КАКО НЕОСНОВАНА.

РЕШЕНИЕ

Барањето на тужителите за надомест на трошоците во постапката во вкупен износ од 15.225,00 денари, СЕ ОДБИВА КАКО НЕОСНОВАНО.

Образложение

Управниот спор е заведен со тужба на тужителите Друштво за трговија и услуги РАМСТОРЕ МАКЕДОНИЈА ДОО Скопје и Даниела Адемоска од Скопје за поништување на Решението на Комисијата за одлучување по прекршок при Комисијата за заштита на конкуренцијата П.П.бр.13-93/10 од 05.12.2025 година, со кое Друштвото за трговија и услуги РАМСТОРЕ МАКЕДОНИЈА ДОО Скопје е огласено за виновно за

прекршок по член 26 од Законот за забрана на нефер трговски практики во синџирот за снабдување со земјоделски и прехранбени производи („Сл.Весник на РСМ“ бр.66/2024), бидејќи со добавувачите ПИВАРА АД Скопје и ВВ ТИКВЕШ АД Кавадарци склучило посебни договори за размена/купопродажба на податоци (data sharing) кои содржат надоместоци што не се дефинирани во основните задолжителни договори за снабдување согласно член 7 од Законот за забрана на нефер трговски практики во синџирот за снабдување со земјоделски и прехранбени производи („Сл.Весник на РСМ“ бр.66/2024), што претставува нефер трговска практика согласно член 8 став (1) точка 3) и точка 16) од истиот закон, поради што на Друштвото за трговија и услуги РАМСТОРЕ МАКЕДОНИЈА ДОО Скопје му е изречена глоба во износ од 20.000,00 евра во денарска противвредност, а на одговорното лице во правното лице Даниела Адемоска од Скопје му е изречена глоба во износ од 350,00 евра во денарска противвредност, при што сторителите се задолжени да ја платат глобата во рок од 30 дена од денот на правосилноста на решението и да достават доказ за уплатата во рок од 15 дена од извршената уплата.

Тужителите со тужбата го оспорија решението поради повреди на правилата на постапката, погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба и погрешна примена на материјалното право, со предлог тужбата да се уважи, оспорениот акт да се поништи и да се задолжи тужениот орган да им ги надомести трошоците во постапката. Во тужбата наведуваат дека не го сториле прекршокот кој им се става на товар, од причини што нефер практика претпоставува купувачот да има поголема преговарачка моќ од добавувачот во согласност со член 4 точка 6 и член 6 од Законот за забрана на нефер трговски практики во синџирот за снабдување со земјоделски и прехранбени производи („Сл.Весник на РСМ“ бр.66/2024), а во случајот не постои значителна преговарачка моќ затоа што добавувачите Пивара АД Скопје има годишен приход од 137,7 милиони евра и ВВ Тиквеш АД Кавадарци има приход од 60,2 милиони евра, што значи дека имаат неспоредливо поголема економска моќ од Друштвото за трговија и услуги РАМСТОРЕ МАКЕДОНИЈА ДОО Скопје кој има приход од 63,6 милиони евра, поради што не можел еднострано да наметнува услови. Ова особено и од причини што договорите за размена/купопродажба на податоци (data sharing) се склучени доброволно, во писмена форма, а иницијативата потекнала од самите добавувачи за потребите на нивните пазарни истражувања и статистичка евиденција. Тужителите во тужбата истакнуваат дека во случајот не може да постои прекршочна одговорност и поради тоа што спорните договори се конвалидирани со анекси од септември 2025 година, со кои изрично е предвидено дека вкупните надоместоци по сите основи нема да го надминат законскиот лимит од 10%, со обврска за сметководствено порамнување и враќање на евентуалниот вишок. Тужителите со тужбата тврдат дека оспореното решение е неуставно од причини што

ограничувањето на ваквите деловни односи претставува повреда на слободата на пазарот и претприемништвото гарантирани со член 55 од Уставот на Република Северна Македонија. Тужителите во тужбата наведуваат и дека тужениот орган при донесување на оспореното решение погрешно ги одмерил санкциите, бидејќи не ги земал во предвид олеснителните околности што довело до неправилна примена на одредбите од член 21 и член 36 од Законот за прекршоците.

Тужениот орган ги достави списите од предметот и во одговорот на тужба остана на донесеното решение, од истите причини наведени во неговото образложение, со предлог тужбата да се одбие како неоснована. Во одговорот на тужба наведе дека во случајот е правилно утврдено постоењето на прекршок и прекршочна одговорност на страната на тужителите, од причини што забранетите практики наведени во член 8 од Законот за забрана на нефер трговски практики во синџирот за снабдување со земјоделски и прехранбени производи („Сл.Весник на РСМ“ бр.66/2024) постојат без оглед на преговарачката моќ на договорните страни, односно тие претставуваат законска забрана по самиот факт на нивното постоење. Тужениот орган во одговорот на тужба истакна дека согласно член 7 од Законот за забрана на нефер трговски практики во синџирот за снабдување со земјоделски и прехранбени производи („Сл.Весник на РСМ“ бр.66/2024) сите деловни услови и надоместоци треба да бидат јасно опфатени во основниот договор за снабдување, а дека склучувањето дополнителни договори надвор од основниот договор претставува заобиколување на законските одредби. Истакнува дека тужителот Друштвото за трговија и услуги РАМСТОРЕ МАКЕДОНИЈА ДОО Скопје фактурирал и наплатил значителни износи за размена на податоци и тоа износ од 1.787.700,00 денари од ВВ Тиквеш АД Кавадарци и износ од 820.659,00 денари од Пивара АД Скопје, со што директно го исполнил битието на прекршокот кој му се става на товар, а склучувањето анекси во септември 2025 година или ставање вон сила на спорните договори не го поништува веќе сторениот прекршок. Тужениот орган во одговор на тужба тврди дека Законот за забрана на нефер трговски практики во синџирот за снабдување со земјоделски и прехранбени производи („Сл.Весник на РСМ“ бр.66/2024) е посебен закон (*lex specialis*) во однос на Законот за облигационите односи, поради што автономијата на волјата на економските субјекти е ограничена со императивни норми. Во однос на изречените прекршочни санкции наведе дека се одмерени правилно согласно член 28 од Законот за забрана на нефер трговски практики во синџирот за снабдување со земјоделски и прехранбени производи („Сл.Весник на РСМ“ бр.66/2024), земајќи ги предвид тежината, времетраењето на прекршокот и износот на наплатените средства.

Управниот суд утврди дека тужбата е изјавена во законски определениот рок, дека истата е дозволена и изјавена од овластено лице

и откако оцени дека се исполнети законските услови за водење на управен спор, закажа и одржа јавна расправа.

Полномошникот на тужителите на јавната расправа изјави дека останува кон тужбата и тужбеното барање, со дополнување дека тужениот орган при донесување на оспореното решение погрешно го толкувал член 8 од Законот за забрана на нефер трговски практики во синџирот за снабдување со земјоделски и прехранбени производи („Сл.Весник на РСМ“ бр.66/2024), тврдејќи дека фразата „без оглед на преговарачката моќ“ ја прави економската сила на субјектите ирелевантна. Според полномошникот на тужителите ваквото толкување на член 8 не е во согласност со духот на законот и во спротивност со член 1, член 4 и член 6 од законот со кои е дефинирана „значајната преговарачка моќ“, која е конститутивен елемент кој мора да постои за да се утврди нефер трговска практика. Имајќи го во предвид наведеното, како и фактот дека Пивара АД Скопје со годишен приход од 137,7 милиони евра и ВВ Тиквеш АД Кавадарци со годишен приход од 60,2 милиони евра имаат неспоредливо поголема економска моќ од Друштвото за трговија и услуги РАМСТОРЕ МАКЕДОНИЈА ДОО Скопје кој има приход од 63,6 милиони евра, полномошникот на тужителите смета дека тужениот орган погрешно утврдил дека во случајот постои нефер трговска практика согласно член 8 став (1) точка 3) и точка 16) од Законот за забрана на нефер трговски практики во синџирот за снабдување со земјоделски и прехранбени производи („Сл.Весник на РСМ“ бр.66/2024). Полномошникот на тужителите на јавната расправа изјави дека од анализа на хрватското законодавство и европскиот регулаторен модел воспоставен со Директивата 2019/633 може да се утврди дека постојат трговски практики забранети по својата природа („црна листа“) и практики чија дозволеност или недозволеност зависи од претходно договорени услови („сива листа“), посочувајќи го хрватското законодавство кое експлицитно ја препознава наплатата за податоци од касите (излез на производи), доколку тие се бараат изречно и се засноваат на објективна и разумна проценка, што значи дека самата размена на податоци (data sharing) не е апсолутно забранета по секоја цена. Истакна дека во случајот тужениот орган не извршил анализа дали извештаите за размена на податоци (data sharing) содржат општи пазарни и потрошувачки податоци или пак се работи исклучиво за статистички податоци за продажбата на производите на конкретните добавувачи во продавниците на тужителот, туку автоматски ги подвел овие услуги под точка 3 („плаќања неповрзани со продажбата“) и точка 16 („надоместок за истражување на пазарот“) од членот 8 од Законот за забрана на нефер трговски практики во синџирот за снабдување со земјоделски и прехранбени производи („Сл.Весник на РСМ“ бр.66/2024), без да докаже дали реално се поврзани со продажбата и без да утврди дека се исполнети елементите на прекршокот. Полномошникот на тужителите наведе и дека тужениот орган погрешно го применил принципот „се што не е изречно дозволено во основниот

договор е забрането“, со што го прекршил основното правно правило во прекршочната материја дека проширувањето на казнивото однесувања по аналогија е недозволиво. Исто така, наведе дека склучувањето на подоцнежните анекси или посебни договори претставува деловна претпазливост и усогласување на односите, а не признание за незаконско работење.

Овластениот претставник на тужениот орган на јавната расправа изјави дека останува на донесеното решение и наводите изнесени во одговорот на тужбата со предлог тужбата да се одбие како неоснована, а оспореното решение да се потврди како правилно и на закон засновано. Истакна дека со член 8 став 1 од Законот за забрана на нефер трговски практики во синџирот за снабдување со земјоделски и прехранбени производи („Сл.Весник на РСМ“ бр.66/2024) е изречно предвидено дека забранетите нефер трговски практики се утврдуваат без оглед на преговарачката моќ на субјектот. Според овластениот претставник на тужениот орган во случајот не е прашање за погрешно транспонирање на ЕУ директива, туку за јасна законска одредба која мора да се почитува. Овластениот претставник на тужениот орган на јавната расправа изјави дека посебните договори за размена на податоци (data sharing) биле воспоставувани и наплатувани како дополнителни надоместоци кои не биле вклучени во основниот договор за снабдување, што е спротивно на член 7 и член 8 од Законот за забрана на нефер трговски практики во синџирот за снабдување со земјоделски и прехранбени производи („Сл.Весник на РСМ“ бр.66/2024). Во прилог на своите тврдења се повика на пресуда на Европскиот суд на правдата (ЕСП) Ц-311/24 од 29.01.2026 година, со која се потврдува дека барањата за плаќање кои не се поврзани со продажба на земјоделски и прехранбени производи и се дел од посебни договори претставуваат забранета нефер трговска практика. Во однос на склучените анекси на договори и ставањето вон сила на посебните договори за размена на податоци (data sharing), овластениот претставник на тужениот орган изјави дека ваквите дејствија не го исклучуваат веќе сторениот прекршок.

Судот на одржаната јавна расправа ги дозволи и изведе доказите кои беа предложени со тужбата, одговорот на тужба и кои се наоѓаат во списите на предметот и тоа со читање се изврши увид во: Тужба, Оспореното решение на тужениот орган П.П број 13-93/10 од 05.12.2025 година со доставница за прием од тужителите, Преглед на податоци од годишна сметка за 2024 година за ВВ Тиквеш АД Каквадаци од ЦР на РСМ, Преглед на податоци од годишна сметка за 2024 за ПИВАРА АД Скопје од ЦР на РСМ, Извадок на јавна информација за годишен приход на ПИВАРА АД Скопје, Преглед на податоци од годишна сметка за 2024 година за РАМСТОП МАКЕДОНИЈА ДОО Скопје од ЦР на РСМ, Извадок на јавна информација за годишниот приход на РАМСТОП МАКЕДОНИЈА ДОО Скопје, Договор за купородажба на производи со ПИВАРА АД Скопје

од 26.09.2024 година, Договор за деловна соработка со ВВ ТИКВЕШ АД Кавадаци од 27.09.2024 година, Договор за купопродажба на податоци со ВВ ТИКВЕШ АД Кавадаци, Договор за размена на податоци со ПИВАРА АД Скопје, Електронска комуникација помеѓу фирмите страни во договорите, Анекс со ПИВАРА АД Скопје од 18.09.2025 година, со бр.11-13989/2, Анекс со ВВ ТИКВЕШ АД Кавадаци од 10.09.2025 година со бр.11-25851/4 Тековна состојба за РАМСТОП МАКЕДОНИЈА ДОО Скопје, Тековна состојба за тужен орган, Одговор на тужба примен во судот ден 04.02.2026 година, Заклучок бр.13-93/1 од 25.08.2025 година, Доставување на заклучок за прибавување на податоци бр.1393/2 од 25.08.2025 година, Допис до КЗК и КОП бр.13-93/3 од 01.09.2025 година, Заклучок за поведување за прекршочна постапка ПП.бр.13-93/4 од 05.09.2025 година, Доставување на заклучок за поведување на прекршочна постапка ПП. бр.13-93/5 од 05.09.2025 година, Допис од РАМСТОРЕ до КЗК и КОП ПП.бр.13-93/6 од 22.05.2025 година, Известување за утврдена фактичка состојба ПП.бр.13-93/7 од 10.10.2025 година, Доставување на известување за утврдена фактичка состојба ПП. бр.13-93/8 од 10.10.2025 година и Допис од РАМСТОРЕ до КЗК и КОП ПП бр.13-93/9 од 28.10.2025 година.

Судот не го прифати предлогот на полномошникот на тужителите даден на јавната расправа како докази да се изведе Извадок од финансиското работење на Друштвото за трговија и услуги РАМСТОРЕ МАКЕДОНИЈА ДОО Скопје во однос на договорите за снабдување што ги има склучено со добавувачите Пивара АД Скопје и ВВ Тиквеш АД Кавадарци од причини што не докажа дека без своја вина не биле во можност овие докази да ги изнесат, односно предложат во тужбата или во дотогашниот тек на постапката пред тужениот орган согласно член 35 став 6 од Законот за управните спорови („Сл.Весник на РСМ“ бр.96/19), како и од причини што се утврди дека околностите на кои се предлагаат дека не постои зголемено или спротивно на закон плаќање на маржа поголема од дозволената 10 % не претставува релевантен факт за одлучување во предметниот управен спор во смисла на член 7 и член 8 став (1) точка 3) и точка 16) од Законот за забрана на нефер трговски практики во синџирот за снабдување со земјоделски и прехранбени производи („Сл.Весник на РСМ“ бр.66/2024).

Управниот суд постапувајќи по тужбата на тужителите го испита оспореното решение согласно член 35 од Законот за управните спорови („Сл.Весник на РСМ“ бр.96/19), па по оценка на наводите од тужбата и одговорот на тужба, како и наводите истакнати на јавната расправа, а врз основа на изведените докази, најде дека:

Тужбата е неоснована.

Од изведените докази е видно дека Комисијата за одлучување по

прекршок при Комисијата за заштита на конкуренцијата донела Заклучок за прибавување податоци ПП.бр.13-93/1 од 15.08.2025 година, со кој од Друштво за трговија и услуги РАМСТОРЕ МАКЕДОНИЈА ДОО Скопје е побарано да достави оригинал или копија од договори за размена на податоци (data sharing) и договори за снабдување со земјоделски и прехранбени производи склучени со добавувачите, како и соодветни фактури и докази за извршени плаќања и услуги, кој е уредно доставен до Друштво за трговија и услуги РАМСТОРЕ МАКЕДОНИЈА ДОО Скопје.

Друштво за трговија и услуги РАМСТОРЕ МАКЕДОНИЈА ДОО Скопје постапувајќи по заклучокот со допис ПП.бр.13-93/3 од 01.09.2025 година доставил податоци за деловните односи со ВВ ТИКВЕШ АД Кавадарци и ПИВАРА АД Скопје, во прилог на кој се доставен договори, сметководствени документи и кореспонденција од деловните односи со овие правни субјекти.

Комисијата за одлучување по прекршок при Комисијата за заштита на конкуренцијата по анализа на доставената документација утврдила дека Договорите за купопродажба на податоци (data sharing) склучени помеѓу Друштво за трговија и услуги РАМСТОРЕ МАКЕДОНИЈА ДОО Скопје и ВВ ТИКВЕШ АД Кавадаци и помеѓу Друштво за трговија и услуги РАМСТОРЕ МАКЕДОНИЈА ДОО Скопје и ПИВАРА АД Скопје се во правна сила, како и дека надоместоците кои Друштвото за трговија и услуги РАМСТОРЕ МАКЕДОНИЈА ДОО Скопје ги побарува по основ на овие договори не се регулирани во Договорот за деловна соработка склучен помеѓу Друштвото за трговија и услуги РАМСТОРЕ МАКЕДОНИЈА ДОО Скопје и ВВ ТИКВЕШ АД Кавадарци од 20.01.2025 година и Друштвото за трговија и услуги РАМСТОРЕ МАКЕДОНИЈА ДОО Скопје и ПИВАРА АД Скопје од 01.04.2025 година.

Со оглед дека со член 7 од Законот за забрана на нефер трговски практики во синџирот за снабдување со земјоделски и прехранбени производи („Сл.Весник на РСМ“ бр.66/2024) е предвидено дека договорот за снабдување на земјоделски и прехранбени производи меѓу добавувачот и купувачот мора да ги содржи сите услови кои се неопходни за уредување на деловниот однос меѓу добавувачот и купувачот како договорни страни и мора на јасен и недвосмислен начин да бидат утврдени општите деловни услови меѓу договорните страни, кои не смеат да содржат одредби кои се сметаат за нефер трговски практики согласно со член 8 од Законот за забрана на нефер трговски практики во синџирот за снабдување со земјоделски и прехранбени производи („Сл.Весник на РСМ“ бр.66/2024), а во случајот постојат посебни договори за размена на податоци (data sharing) кои може да претставува заобиколување на содржината на договорот за снабдување на земјоделски и прехранбени производи меѓу добавувачот и купувачот што е спротивно на член 7 и член 8 став (1) точка 3) и точка 16) од Законот за забрана на нефер трговски

практики во синџирот за снабдување со земјоделски и прехранбени производи („Сл.Весник на РСМ“ бр.66/2024), односно поради постоење на околности кои укажуваат на сторен прекршок, Комисијата за одлучување по прекршок при Комисијата за заштита на конкуренцијата врз основа на член 12 од Законот за забрана на нефер трговски практики во синџирот за снабдување со земјоделски и прехранбени производи („Сл.Весник на РСМ“ бр.66/2024) донела Заклучок за поведување на прекршочна постапка ПП.бр.13-93/4 од 05.09.2025 година. Со допис ПП.бр.13-93/5 од 05.09.2025 година заклучокот е доставен до Друштвото за трговија и услуги РАМСТОРЕ МАКЕДОНИЈА ДОО Скопје.

Друштво за трговија и услуги РАМСТОРЕ МАКЕДОНИЈА ДОО Скопје на ден 22.09.2025 година доставил одговор на заклучокот за поведување на прекршочна постапка со допис ПП.бр.13-93/6, во кој меѓу другото навел дека со заклучокот за поведување на прекршочна постапка фактичката состојба не била целосно утврдена, бидејќи не биле презентирани договорите со ПИВАРА АД Скопје од 26.09.2024 година и со ВВ ТИКВЕШ АД Кавадарци од 27.09.2024 година, кои ги доставил дополнително и од кои може да се утврди дека договорите за размена на податоци се склучени неколку месеци по потпишувањето на договорите за соработка, што значи дека не може да претставуваат услов или изнуда на добавувачот како услов за потпишување на главните договори, поради што предложил постапката да се запре или при одлучувањето да се земат во предвид сите олеснителни околности при одредување на евентуална глоба, особено соработката во постапката и отстранувањето на недостатоците.

Комисијата за одлучување по прекршок при Комисијата за заштита на конкуренцијата на седница одржана на 10.10.2025 година донела Известување за утврдена фактичка состојба ПП.бр.13-93/7, кое е доставено до Друштво за трговија и услуги РАМСТОРЕ МАКЕДОНИЈА ДОО Скопје на ден 22.09.2025 година со допис ПП бр.13-93/8. Друштвото за трговија и услуги РАМСТОРЕ МАКЕДОНИЈА ДОО Скопје со допис ПП.бр.13-93/9 од 28.10.2025 година истакнал приговори во врска со толкувањето на член 8 и член 26 од Законот за забрана на нефер трговски практики во синџирот за снабдување со земјоделски и прехранбени производи („Сл.Весник на РСМ“ бр.66/2024), повреда на слободата на деловната соработка и неприменување на одредбите од Законот за облигационите односи.

Врз основа на спроведената постапка, Комисијата за одлучување по прекршок при Комисијата за заштита на конкуренцијата утврдила дека покрај основните договори за снабдување со земјоделски и прехранбени производи, Друштвото за трговија и услуги РАМСТОРЕ МАКЕДОНИЈА ДОО Скопје склучил посебни договори за размена на податоци (data sharing) со своите добавувачи ВВ ТИКВЕШ АД Кавадарци и ПИВАРА АД

Скопје. Со ВВ ТИКВЕШ АД Кавадарци е склучен Договор за купопродажба на податоци на 01.09.2024 година за период до 31.12.2024 година, каде во членот 4 е дефиниран месечен надомест од 160.000 денари кој Тиквеш треба да му го исплаќа на Рамстор, потоа склучен е Договор за купопродажба на податоци на 07.03.2025 година за период до 31.12.2025 година, каде во членот 4 е дефиниран месечен надомест од 207.000 денари кој Тиквеш треба да му го исплаќа на Рамстор и склучен е Договор за деловна соработка од 20.02.2025 година, во кој е предвиден надомест од 10% од прометот, како и Анекс кон истиот со рок на плаќање од 45 дена и маркетиншки надомест од 10%. Со ПИВАРА АД Скопје е склучен Договор за размена на податоци од 01.04.2025 година, со кој се дефинирани цените и начинот на плаќање и Договор за купопродажба на производи од 01.04.2025 година, каде во членот 7 е утврден попуст од 10% за сите категории производи. Врз основа на овие договори за размена на податоци, Друштвото за трговија и услуги РАМСТОРЕ МАКЕДОНИЈА ДОО Скопје остварил и наплатил дополнителни парични износи преку фактури во износ од 1.787.700,00 денари од добавувачот Тиквеш и износ од 820.659,00 денари од добавувачот Пивара.

Врз основа на вака утврдената фактичка состојба, Комисијата за одлучување по прекршок при Комисијата за заштита на конкуренцијата го донела Решението П.П.бр.13-93/10 од 05.12.2025 година, со кое Друштвото за трговија и услуги РАМСТОРЕ МАКЕДОНИЈА ДОО Скопје е огласено за виновно за прекршок по член 26 од Законот за забрана на нефер трговски практики во синцирот за снабдување со земјоделски и прехранбени производи („Сл.Весник на РСМ“ бр.66/2024), бидејќи со добавувачите ПИВАРА АД Скопје и ВВ ТИКВЕШ АД Кавадарци склучило посебни договори за размена/купопродажба на податоци (data sharing) кои содржат надоместоци што не се дефинирани во основните задолжителни договори за снабдување согласно член 7 од Законот за забрана на нефер трговски практики во синцирот за снабдување со земјоделски и прехранбени производи („Сл.Весник на РСМ“ бр.66/2024), што претставува нефер трговска практика согласно член 8 став (1) точка 3) и точка 16) од истиот закон, поради што на Друштвото за трговија и услуги РАМСТОРЕ МАКЕДОНИЈА ДОО Скопје му е изречена глоба во износ од 20.000,00 евра во денарска противвредност, а на одговорното лице во правното лице Даниела Адемоска од Скопје и е изречна глоба во износ од 350,00 евра во денарска противвредност, при што сторителите се задолжени да ја платат глобата во рок од 30 дена од денот на правосилноста на решението и да достават доказ за уплатата во рок од 15 дена од извршената уплата.

Оценувајќи ја законитоста на оспореното решение, судот најде дека постапката која претходела на оспорениот управен акт била спроведена согласно законот и дека одлуката е правилна и законита.

Согласно член 7 став (3), (4) и (5) од Законот за забрана на нефер трговски практики во синџирот за снабдување со земјоделски и прехранбени производи („Сл.Весник на РСМ“ бр.66/2024), (3) Покрај условите од ставот (2) на овој член, во договорот за снабдување од ставот (1) на овој член мора на јасен и недвосмислен начин да бидат утврдени и општите деловни услови меѓу договорните страни, кои не смеат да содржат одредби кои се сметаат за нефер трговски практики согласно со член 8 од овој закон. (4) Со општите деловни услови од ставот (3) на овој член се утврдуваат условите за продажба и купување, правата и обврските на добавувачот и правата и обврските на купувачот, обезбедување на побарувањата на добавувачот, правата и обврските на добавувачот и на купувачот, во случај кога купувачот ќе го раскине договорот, размената на информациите, измената на општите услови, виша сила, решавање спорови, заштита на личните податоци и доверливост. (5) Општите деловни услови од ставовите (3) и (4) на овој член се обврзувачки за договорните страни од ставот (1) на овој член.

Согласно член 8 став (1) точка 3) и точка 16) од Законот за забрана на нефер трговски практики во синџирот за снабдување со земјоделски и прехранбени производи („Сл.Весник на РСМ“ бр.66/2024), (1) Без оглед на преговарачката моќ во членот 6 на овој закон, за нефер трговски практики во односот меѓу купувачот и добавувачот се сметаат за забранети трговските практики, кога купувачот: 3. бара плаќања од добавувачот кои не се поврзани со продажбата на земјоделски и прехранбени производи на добавувачот; 16. бара надоместок од добавувачот за истражување на пазарот во однос на понудата и побарувачката на одредени земјоделски и прехранбени производи.

Согласно член 9 став (3) од Законот за забрана на нефер трговски практики во синџирот за снабдување со земјоделски и прехранбени производи („Сл.Весник на РСМ“ бр.66/2024), (3) За прекршоците определени со овој закон надлежен прекршочен орган е Комисијата за заштита на конкуренцијата.

Согласно член 10 од Законот за забрана на нефер трговски практики во синџирот за снабдување со земјоделски и прехранбени производи („Сл.Весник на РСМ“ бр.66/2024), за прекршоците определени во овој закон прекршочна постапка пред Комисијата за заштита на конкуренцијата води и прекршочна санкција изрекува Комисијата за одлучување по прекршок.

Согласно член 12 од Законот за забрана на нефер трговски практики во синџирот за снабдување со земјоделски и прехранбени производи („Сл.Весник на РСМ“ бр.66/2024), (1) Прекршочна постапка пред Комисијата за одлучување по прекршок се поведува по службена должност или по барање на физичко или правно лице кое има легитимен

интерес за утврдување постоење прекршок. (2) Комисијата за одлучување по прекршок ја поведува прекршочната постапка со заклучок, против кој не е дозволена жалба ниту тужба за поведување управен спор. (3) Заклучокот за поведување постапка задолжително содржи: 1) број на предметот на кој се однесува заклучокот; 2) одредбите од законот врз основа на кои се поведува постапката; 3) опис на фактите и околностите поради кои Комисијата за одлучување по прекршок поведува постапка; 4) барање за доставување потребни податоци, согласно со членот 18 од овој закон. (4) Заклучокот за поведување постапка се доставува до лицето против кое е поведена постапката и до подносителот на барањето, доколку постапката е поведена по барање на физичко или правно лице кое има легитимен интерес за утврдување на постоење на прекршокот. (5) Лицето против кое е поведена постапка има право да даде одговор во рок од осум дена од денот на приемот на заклучокот за поведување постапка. По исклучок, по барање на лицето против кое е поведена постапката, рокот може да се продолжи уште најмногу за 15 дена, ако за тоа постојат оправдани причини. (6) Прекршочната постапка поведена пред Комисијата за одлучување по прекршок мора да заврши во рок од три месеци.

Согласно член 24 став (1) точка 1) од Законот за забрана на нефер трговски практики во синџирот за снабдување со земјоделски и прехранбени производи („Сл.Весник на РСМ“ бр.66/2024), (1) Откако Комисијата за одлучување по прекршок во целост ќе ја утврди фактичката состојба од значење за правилно одлучување, донесува: 1) решение со кое утврдува дека лицето против кое е поведена постапката сторило прекршок предвиден со одредбите од овој закон и изрекува соодветна прекршочна санкција.

Согласно член 26 став (1) точка 1) и точка 3) од Законот за забрана на нефер трговски практики во синџирот за снабдување со земјоделски и прехранбени производи („Сл.Весник на РСМ“ бр.66/2024), (1) Глоба во износ од 1.000 до 2.000 евра во денарска противвредност за микротрговец, глоба во износ од 2.000 до 4.000 евра во денарска противвредност за мал трговец, глоба во износ од 6.000 до 12.000 евра во денарска противвредност за среден трговец и глоба во износ од 10.000 до 20.000 евра во денарска противвредност за голем трговец, ќе му биде изречена за прекршок на правното лице кое во својство купувач кон неговите добавувачи употребува значителна преговарачка моќ со наметнување нефер трговски практики, ако: 1) во договорот за снабдување на јасен и недвосмислен начин не се утврдени општите деловни услови меѓу договорните страни, согласно со членот 7 ставови (3), (4) и (5) од овој закон; 3) постапува спротивно на секоја забрана за нефер трговски практики од членот 8 став (1) од овој закон.

Согласно член 28 од Законот за забрана на нефер трговски практики во синџирот за снабдување со земјоделски и прехранбени

производи („Сл.Весник на РСМ“ бр.66/2024), (1) При одмерување на глобата се земаат предвид: 1) тежината на прекршокот; 2) времетраењето на прекршокот и 3) опсегот на повредата и последиците предизвикани со прекршокот. (2) Комисијата за одлучување по прекршок при одмерување на глобата најпрво определува основен износ на глобата, а потоа истиот го приспособува, земајќи ги предвид олеснителните или отежнителните околности. (3) Олеснителни околности кои се земаат предвид при одмерувањето на глобата, особено се: 1) ако сторителот на прекршокот доставил доказ дека ги прекинал дејствата кои претставуваат прекршок во моментот кога Комисијата за одлучување по прекршок има поведено прекршочна постапка; 2) ако сторителот на прекршокот ефективно соработувал со Комисијата за одлучување по прекршок; 3) ако утврдената забранета нефер трговска практика која, иако е договорена, се уште не е спроведена во деловниот однос. (4) Отежнителни околности кои се земаат предвид при одмерувањето на глобата, особено се: 1) ако Комисијата за одлучување по прекршок утврдила дека е сторен прекршок предвиден со одредбите од овој закон, а сторителот на прекршокот продолжува да го врши прекршокот или повторува ист или сличен прекршок; 2) ако сторителот на прекршокот одбивал да соработува или ја попречувал Комисијата за одлучување по прекршок во спроведувањето на постапката; 3) ако сторителот на прекршокот преземал дејства насочени кон поттикнување други претпријатија да земат учество во прекршокот и/или преземал какви било мерки на одмазда против други правни и физички лица, со цел да ги присили на преземање дејства кои претставуваат прекршок. 4) непостапување по заклучокот со кој Комисијата за одлучување по прекршок ги прифатила понудените обврски, согласно со член 22 став (2) од овој закон.

Судот најде дека прекршочната постапка ја водел и одлуката ја донел надлежниот за тоа орган, согласно член 9 став (3) и член 10 од Законот за забрана на нефер трговски практики во синџирот за снабдување со земјоделски и прехранбени производи („Сл.Весник на РСМ“ бр.66/2024).

Според наоѓање на судот, тужениот орган оспореното решение го донел во со закон утврдената и спроведена постапка во согласност со одредбите од член 12 од Законот за забрана на нефер трговски практики во синџирот за снабдување со земјоделски и прехранбени производи („Сл.Весник на РСМ“ бр.66/2024). Ова од причини што постапката е поведена по службена должност врз основа на уреден Заклучок за поведување на постапка ПП.бр.13-93/4 од 05.09.2025 година, а сторителите се известени за прекршокот што им се става на товар и поучени за правото да се произнесат за фактите и доказите кои им се ставаат на товар, кое право го искористиле со поднесување на писмени дописи. Од аспект на постапката, тужениот орган правилно и во согласност со законските одредби донел решение кое по својата изрека е

јасно и конкретно определено, односно донел решение во кое се наведени доказите од кои се утврдените фактите и прописите кои биле применети и даден е одговор на сите приговори изнесени од Друштвото за трговија и услуги РАМСТОРЕ МАКЕДОНИЈА ДОО Скопје во текот на постапката.

Судот најде дека тужениот орган со оспореното решение правилно и целосно ја утврдил фактичката состојба, која произлегува од изведените докази доставени од Друштвото за трговија и услуги РАМСТОРЕ МАКЕДОНИЈА ДОО Скопје со дописите ПП.бр.13-93/3 од 01.09.2025 година, ПП.бр.13-93/6 од 22.09.2025 година и ПП.бр.13-93/9 од 28.10.2025 година. Имено, од приложените писмени докази со сигурност е утврдено дека тужителот Друштвото за трговија и услуги РАМСТОРЕ МАКЕДОНИЈА ДОО Скопје покрај задолжителните рамковни договори за снабдување со земјоделски и прехранбени производи и тоа Договор за купопродажба на производи со Пивара АД Скопје од 01.04.2025 година, односно од 26.09.2024 година со дел.бр.13989/1 и Договор за деловна соработка со ВВ Тиквеш АД Кавадарци од 20.02.2025 година, односно од 27.09.2024 година, склучил и посебни договори за размена, односно купопродажба на податоци (data sharing). Во однос на добавувачот ВВ ТИКВЕШ АД Кавадарци склучени се Договор за купопродажба на податоци од 01.09.2024 година, со важност до 31.12.2024 година, со кој во членот 4 е утврден месечен надомест од 160.000,00 денари што добавувачот треба да му го исплаќа на тужителот, како и Договор за купопродажба на податоци од 07.03.2025 година, со важност до 31.12.2025 година, со кој во членот 4 е утврден месечен надомест од 207.000,00 денари, при што со анекс на Договорот за деловна соработка од 20.02.2025 година се утврдени рок на плаќање од 45 дена и маркетиншки надомест од 10%, врз основа на кои тужителот издавал фактури и од добавувачот ВВ Тиквеш АД Кавадарци наплатил дополнителен паричен износ од 1.787.700,00 денари. Со добавувачот ПИВАРА АД Скопје е склучен Договор за размена на податоци од 01.04.2025 година со дефинирани цени и начин на плаќање, со придружен Договор за купопродажба на производи од 01.04.2025 година, со кој во членот 7 е утврден попуст од 10% за сите категории производи, врз основа на кој тужителот издавал фактури и од добавувачот Пивара АД Скопје наплатил дополнителен паричен износ од 820.659,00 денари. Наплатените дополнителни надоместоци по основ на размена на податоци (data sharing) не биле содржани, ниту однапред уредени во основните договори за снабдување, ниту пак претставуваат дозволени законски исклучоци од членот 8 став (5) од Законот, туку претставуваат наплата на надоместоци неповрзани со продажбата и надоместоци за истражување на пазарот. Оваа фактичка состојба не е изменета со подоцна склучените анекси со Пивара АД Скопје бр.11-13989/2 од 18.09.2025 година и анекс со ВВ Тиквеш АД Кавадарци бр.11-25851/4 од 10.09.2025 година, со кои тужителот се обидел ретроактивно да ги усогласи односите и да предвиди порамнување на надоместоците до лимитот од 10%.

Врз основа на вака утврдената фактичката состојба, според наоѓање на судот, тужениот орган орган донел правилно и законито решение кога ги огласил тужителите за виновни за сторен прекршок по член 26 од Законот за забрана на нефер трговски практики во синџирот за снабдување со земјоделски и прехранбени производи („Сл.Весник на РСМ“ бр.66/2024), бидејќи со добавувачите ПИВАРА АД Скопје и ВВ ТИКВЕШ АД Кавадарци склучиле посебни договори за размена/купопродажба на податоци (data sharing) кои содржат надоместоци што не се дефинирани во основните задолжителни договори за снабдување согласно член 7 од Законот за забрана на нефер трговски практики во синџирот за снабдување со земјоделски и прехранбени производи („Сл.Весник на РСМ“ бр.66/2024), што претставува нефер трговска практика согласно член 8 став (1) точка 3) и точка 16) од истиот закон, па ценејќи ги сите отежнителни и олеснителни околности во смисла на член 28 од Законот за забрана на нефер трговски практики во синџирот за снабдување со земјоделски и прехранбени производи („Сл.Весник на РСМ“ бр.66/2024) му изрекол глоба на Друштвото за трговија и услуги РАМСТОРЕ МАКЕДОНИЈА ДОО Скопје во износ од 20.000,00 евра во денарска противвредност, а на одговорното лице во правното лице Даниела Адемоска од Скопје глоба во износ од 350,00 евра во денарска противвредност. Судот наоѓа дека за својата одлука тужениот орган дал јасно, недвосмислено и на закон засновано образложение, кое како такво во целост го прифаќа овој суд.

При ваква фактичка и правна состојба на работите, судот оцени дека оспореното решение е правилно и законито, а тужбата на тужителите е неоснована.

Судот при одлучувањето ги имаше во предвид наводите на тужителите дека во конкретниот случај не може да постои прекршок зато што тужителот Друштвото за трговија и услуги РАМСТОРЕ МАКЕДОНИЈА ДОО Скопје немал значајна преговарачка моќ во однос на добавувачите ПИВАРА АД Скопје и ВВ ТИКВЕШ АД Кавадарци поради нивните поголеми годишни приходи, меѓутоа оцени дека ваквите наводи не се од влијание за поинакво одлучување од причини што со член 8 став (1) точка 3) и точка 16) од Законот за забрана на нефер трговски практики во синџирот за снабдување со земјоделски и прехранбени производи („Сл.Весник на РСМ“ бр.66/2024) е пропишано дека без оглед на преговарачката моќ на субјектот, за нефер трговски практики во односот меѓу купувачот и добавувачот се сметаат барањата на плаќања од добавувачот кои не се поврзани со продажбата на земјоделски и прехранбени производи на добавувачот, како и барањата надоместок од добавувачот за истражување на пазарот во однос на понудата и побарувачката на одредени земјоделски и прехранбени производи. Со ваквата норма, законодавецот воспоставил категорија на апсолутно забранети практики,

каде фактичката или релативна економска моќ на странките е ирелевантна за правната квалификација на прекршокот.

Судот оцени дека се неосновани тврдењата на тужителот за погрешно толкување на одредбите од член 8 став (1) точка 3 и точка 16 Законот за забрана на нефер трговски практики во синџирот за снабдување со земјоделски и прехранбени производи („Сл.Весник на РСМ“ бр.66/2024), повикувајќи се на хрватското релевантно законодавство и Директивата на ЕУ 2019/633, бидејќи согласно позитивното право на Република Северна Македонија кое се применува во случајот, обврските за плаќања од страна на купувачите кои не се директно и транспарентно утврдени во основните договори за продажба и кои се фактурираат како посебни советодавни, статистички или услуги за податоци се сметаат за спротивни на целите за спречување на нефер трговски практики во синџирот за снабдување со земјоделски и прехранбени производи и се забранети согласно член 8 став (1) точка 3 и точка 16 Законот за забрана на нефер трговски практики во синџирот за снабдување со земјоделски и прехранбени производи („Сл.Весник на РСМ“ бр.66/2024).

Судот ги ценеше и наводите на тужителите дека склучувањето на посебни договори за размена на податоци (data sharing) е слободна волја на договорните страни гарантирана со Законот за облигационите односи и дека во случајот размената на податоци била по иницијатива и во корист на самите добавувачи, но оцени дека ваквите наводи се неосновани бидејќи Законот за забрана на нефер трговски практики во синџирот за снабдување со земјоделски и прехранбени производи („Сл.Весник на РСМ“ бр.66/2024) е посебен закон (*lex specialis*), кој ја ограничува општата слобода на договарање со цел заштита на јавниот интерес и стабилноста на синџирот за снабдување со прехранбени производи. Согласно член 7 од истиот закон, сите услови, надоместоци и деловни односи меѓу купувачот и добавувачот мора да бидат опфатени на јасен и недвосмислен начин единствено во основниот рамковен договор за снабдување. Оттука, со склучувањето на посебни договори за размена на податоци, со кои се договараат дополнителни парични надоместоци, тужителите директно го повредиле член 8 став (1) точка 3 и точка 16 Законот за забрана на нефер трговски практики во синџирот за снабдување со земјоделски и прехранбени производи („Сл.Весник на РСМ“ бр.66/2024). Судот ги оцени како неосновани и наводите на тужителите за повреда на уставно загарантираната слобода на пазарот и претприемништвото од член 55 од Уставот на Република Северна Македонија, со оглед дека слободата на пазарот не е апсолутна и може да се ограничи со закон кога тоа го бара јавниот интерес, како што е во случајот заради спречување на нефер трговски практики.

Во однос на наводите на тужителите дека дејствијата се конвалидирани и дека прекршокот е отстранет преку склучување на

анекси во септември 2025 година, судот наоѓа дека прекршокот е од формален карактер и се смета за завршен во моментот кога е преземено забранетото дејствие, односно склучувањето на недозволените договори и фактурирањето/наплатата на средствата. Подоцнежното усогласување на договорите, ставањето вон сила на спорните договори или враќањето на средствата по започнувањето на прекршочната постапка пред тужениот орган не ја исклучува настанатата прекршочна одговорност кај тужителите.

Судот ги имаше во предвид и приговорите на тужителите во однос на висината на одмерените глоби, меѓутоа оцени дека тужениот орган правилно ги применил член 28 од Законот за забрана на нефер трговски практики во синџирот за снабдување со земјоделски и прехранбени производи („Сл.Весник на РСМ“ бр.66/2024), земајќи ги предвид тежината на прекршокот, времетраењето на повредата и вкупниот износ на незаконски наплатените средства. Според наоѓање на судот, изречената глоба за правното лице во износ од 20.000,00 евра во денарска противвредност и изречената глоба за одговорното лице во износ од 350,00 евра во денарска противвредност се во рамките на законски пропишаниот распон за голем трговец и неговото одговорно лице, при што истите се одмерени со почитување на начелата на законитоста и пропорционалност.

Со оглед на наведеното, судот оцени дека тужбата на тужителите е неоснована и одлучи како во изреката на пресудата, согласно член 59 од Законот за управни спорови („Сл.Весник на РСМ“ бр.96/19).

Судот го одби барањето на тужителите за надомест на трошоците во постапката согласно член 86 став 3 од Законот за управни спорови („Сл.Весник на РСМ“ бр.96/19), со кој е предвидено доколку судот ја одбие тужбата, секоја странка ги сноси своите трошоци во постапката.

Пресудено во Управен суд на ден 14.10.2026 година под УПРК.бр.1/2026.

Записничар - судски советник
Евица Џајковска Јанкоска

Претседател на совет - Судија
Александар Чичаковски

ПРАВНА ПОУКА: Против оваа пресуда е дозволена жалба во рок од 15 дена од денот на доставувањето на истата, преку овој суд до Вишиот управен суд.

НАЛОГ ЗА ТАКСА: Се задолжуваат тужителите да платат судска такса за одлука во износ од 800,00 денари, во рок од 15 дена од приемот на одлуката и тоа како примач Буџет на Република Северна Македонија,

банка на примач НБРСМ, судски такси од физички лица сметка број 1000-000-000-630-95, Уплатна сметка: 840-182-03359 Приходна шифра: 72-22-13, Програма:00, Начин:2, односно судски такси од правни лица банка на примач НБРСМ сметка број 1000-000-000-630-95, Уплатна сметка: 840-182-03338, Приходна шифра: 72-22-11, Програма:00, Начин:2.

Пресудата да се достави на:

- тужителот преку полномошник
- Марина Цунева адвокат од Скопје
- тужениот орган

Претседател на совет - Судија
Александар Чичаковски